

ESKİCİ

Babadan yetim kalan küçük Hasan, anası da ölünce uzak akrabaları ve konu komşunun yardımıyla halasının yanına, Filistin'in ücra bir kasabasına gönderildi. (Hasan, İstanbul'dan dilini bilmediği bambaşka diyarlara göç etmiş bir çocuktur. Konuşulanları anlamadığı için aylardır konuşmayan Hasan'ın canı çok sıkılıyordu.)

Bir gün halası sokaktan bağırarak geçen bir eskiciyi çağırdı. Evin avlusuna sırtında çuval kaplı bir yayvan torba, elinde bir ufacak iskemle ve uzun bir demir parçası, dağınık kıyafetli bir adam girdi.

Konuştular, sonra önüne bir sürü patlak, sökülük, parça parça ayakkabı dizdiler. Eskici iskemlesine oturdu. Hasan da merakla karşısına geçti. Şaşarak eğlenerek seyrediyordu. Susuyor ve bakıyordu. Bir aralık nerede ve kimlerle olduğunu keyfinden unuttu, dalgınlığından ana diliyle sordu: "Çiviler ağzına batmaz mı senin?" dedi. Eskici başını hayretle işinden kaldırdı. Uzun uzun Hasan'ın yüzüne baktı: "Türk çocuğu musun be?" diye sordu. Hasan "İstanbul'dan geldim." dedi. Eskici "Ben de o taraftan... İzmit'ten!" dedi. Dışsızlıktan peltak çıkan bir sesle "Ne diye düştün buraya sen?" diye sordu. Hasan anladığı kadarıyla anlattı. Sonra Kanlıca'daki evlerini tarif etti; komşusunun oğlu Mahmut'la balık tutuklarını, anası doktora giderken tünele bindiklerini, bir kere de kapıya beyaz boyalı hasta otomobili geldiğini, içinde yataklar serili olduğunu söyledi. Bir aralık da kendisi "Sen niye buradasın?" diye sordu. Öteki başını ve elini şöyle sallayarak uzun iş manasında mırıldandı ve "Bir kabahat işledik de kaçtık!" dedi. Asıl konuşan Hasan'dı, altı aydan beri susan Hasan... Durmadan, dinlenmeden, nefes almadan, yanakları sevincinden pembe pembe, dudakları taze, gevrek, billur sesiyle biteviye konuşuyordu. Eskici hem çalışıyor, hem de dinliyordu. Daha çok dinlemek için de elini ağır tutuyordu. Fakat, nihayet bütün ayakkabılar tamir edilmiş, iş bitmişti. Hasan, yüreği burkularak "Gidiyor musun?" dedi. Eskici, "Gidiyorum ya, işimi tükettim." diye cevap verdi. O zaman gördü ki küçük çocuk, memleketlisi minik yavru ağlıyor... "Ağlama be! Ağlama be!" dedi.

Eskici başka söz bulamamıştır. Bunu işiten çocuk hıçkırma hıçkırma, katıla katıla ağlamaktadır; bir daha Türkçe konuşacak adam bulamayacağına ağlamaktadır. "Ağlama diyorum sana! Ağlama." dedi. Bunları derken onun da katı, nasırlaşmış yüreği yumuşamış, şişmişti. Önüne geçmeye çalıştı ama yapamadı, kendini tutamadı; gözlerinin dolduğunu ve sakallarından kayan yaşların, Arabistan sıcağıyla yanan kızgın göğsüne, pınar sızıntısı kadar serin, döküldüğünü duydu.

Refik Halit KARAY - Memleket Hikâyeleri
(Kısaltılmıştır)

1- Hasan neden Filistin'e halasının yanına gitmiştir?

Annesi ve babası vefat ettiği için gitmiştir.

2- Eskici nereliymiş?

Eskici İzmitliymiş.

3- Altı aydan beri konuşmayan Hasan, eskiciyi görünce ne yapmış?

Biteviye konuşmaya başlamıştır.

4- Hasan neden ağlamaya başlamış?

Eskicinin işini bitirip gitmesi gerektiği için ağlamıştır.

5- Hasan'ın ağladığını gören eskici ne söylemiş?

"Ağlama be!" demiştir.

6- Parçada geçen "biteviye" kelimesinin anlamı nedir? Araştırınız.

"Sürekli , devam eden." anlamına gelmektedir.

Pekiştirme (tekrar)

❖ Aşağıda verilen kelimeleri pekiştirilmiş sözcük haline getirerek yan taraflarındaki boşluklara yazınız.

mavi	→	masmavi
büyük	→	büsbüyük
karışık	→	karmakarışık
karanlık	→	kapkaranlık

sağlam	→	sapasağlam
sarı	→	sapsarı
perişan	→	permaperişan
yalnız	→	yapayalnız

kuru	→	kupkuru
çıplak	→	çırılçıplak
ıslak	→	ıpıslak
açık	→	apaçık

acı	→	apacı
kırmızı	→	kıpkırmızı
çirkin	→	çipçirkin
kalmak	→	kalakalmak

❖ Aşağıda verilen sözcükleri , pekiştirilmiş sözcük haline getiriniz. Daha sonra pekiştirilmiş sözcüğü cümlede kullanınız.

yeşil	Tümce
...yemyeşil...	Ne güzel bir yer. Her yer yemyeşil.

kara	Tümce
kapkara	Elin yüzün kapkara olmuş senin.

koyu	Tümce
kopkoyu	Evi kopkoyu bir renge boyatmış.

düz	Tümce
düpedüz	Söylenenler düpedüz yalan.

karışık	Tümce
karmakarışık	Yazılanlar karmakarışık, o yüzden anlamadım.

çevre	Tümce
çepeçevre	Düşmanlar çepeçevre sarmış.

Uzunlukları tahmin etme

❖ Orta bölümde ölçü birimleri verilmiştir. Her ölçü birimine bir numara verilmiştir. Yan bölümlerde bulunan varlıkların boylarının hangi ölçü birimi ile ölçülebileceğini tahmin ederek, numaralarını yanlarındaki kutulara yazınız.

3	kedinin boyu	1	kilometre	2	kapının boyu
2	zürafanın boyu	2	metre	2	insan boyu
1	şehirler arası mesafe	3	santimetre	4	sineğin boyu
2	kanepenin boyu	4	milimetre	1	yolun uzunluğu
4	uğur böceğinin boyu	2		2	filin boyu
3	defterin boyu	3		3	kumandanın boyu
3	tablet in boyu	4		1	İzmir-İstanbul arası

❖ Bu bölümdeki cevaplar kişiye göre değişik gösterecektir. Her öğrencimiz kendi etrafındaki eşyalara göre ölçüm yapacağından, aşağıdaki cevapların kesin bir doğruluğu yoktur.

	Hangi birimle?	Tahmini uzunluk	Gerçek uzunluk	Aradaki fark
Defterimizin uzunluğu	cm	30 cm	24 cm	6 cm
Kapımızın uzunluğu	m	2 m	2 m 10 cm	10 cm
Kumandadaki tuşun uzunluğu	cm	20 cm	23 cm	3 cm
Koltuğumuzun uzunluğu	m	2 m	1 m 90 cm	10 cm
Diş fırçamızın uzunluğu	cm	19 cm	26 cm	6 cm

Uzunluk ölçüleri problemleri

265 cm olan ipin önce 1 m 21 cm'sini kestim. Daha sonra 45 cm 9 mm ekledim. Şu an ipim kaç cm ve kaç mm'dir?

Cevap:

$$265\text{cm} - 121\text{cm} = 144\text{cm}$$

$$1440\text{mm} + 459\text{mm} = 1899\text{mm}$$

$$1899\text{mm} = 189\text{cm} 9\text{mm}$$

- A) 18 cm 99 mm
B) 1899 mm
C) 189cm 9 mm
D) 1781 mm

6 m 30 cm borunun önce beşte ikisini sonra beşte birini kullandım. Kalan borunun yarısını sattım. Elimde kaç cm boru kaldı?

Cevap:

$$630\text{cm} : 5 = 126\text{cm} (\text{beşte bir})$$

$$126 \times 2 = 252\text{cm} (\text{beşte iki})$$

$$\text{Kalan} = 252\text{cm} \text{ Yarısı} = 126\text{cm}$$

$$\text{Kalan} = 126\text{cm}$$

- A) 136 cm
B) 126 cm
C) 116 cm
D) 106 cm

Ali'nin boyu 1 m 78 cm. Mine Ali'den 25 cm daha kısadır. Veysel ise Mine'den 38 cm daha uzundur. Üçünün boylarının toplamı kaç mm'dir?

Cevap:

$$178\text{cm} - 25\text{cm} = 153\text{cm} (\text{Mine})$$

$$153\text{cm} + 38\text{cm} = 191\text{cm} (\text{Veysel})$$

$$191 + 153 + 178 = 522\text{cm} (\text{üçü})$$

$$522\text{cm} = 5220\text{mm}$$

- A) 5 m 22 cm
B) 4 m 23 cm
C) 5220 mm
D) 522 cm

Bahçeye diktiğim ağacın boyu 1 m 55 cm'dir. Ağaç bir ayda 4 cm 5 mm büyüyor. Ağacın boyu 8 ay sonra kaç cm olur?

Cevap:

$$8 \times (4\text{cm} 5\text{mm}) = 36\text{cm}$$

$$155\text{cm} + 36\text{cm} = 191\text{cm}$$

- A) 161 cm
B) 171 cm
C) 181 cm
D) 191 cm

Metresi 35 TL olan kumaştan sırasıyla 2 m 25 cm, 6 m 85 cm ve 3 m 90 cm alıyorum. 500 TL veririm kaç TL para üstü alırım?

Cevap:

$$225\text{cm} + 685\text{cm} + 390\text{cm} =$$

$$1300\text{cm} \quad 1300\text{cm} = 13\text{m}$$

$$13 \times 35\text{TL} = 455\text{TL}$$

$$500\text{TL} - 455\text{TL} = 45\text{TL}$$

- A) 45 TL
B) 55TL
C) 455 TL
D) 465 TL

Bir marangoz elindeki 455 cm 8 mm olan tahtanın önce 124 cm'sini sonra 212 cm 5 mm'sini kesti. Kaç mm tahtası kaldı?

Cevap:

$$1240\text{mm} + 2125\text{mm} = 3365\text{mm}$$

$$4558\text{mm} - 3365\text{mm} = 1193\text{mm}$$

- A) 2193 mm
B) 1193 mm
C) 1157 mm
D) 119 mm

Bir günde 7520 adım atıyorum. Bir adımım 45 cm olduğuna göre, günde kaç m yürürüm?

Cevap:

$$7520 \times 45\text{cm} = 338400\text{cm}$$

$$338400\text{cm} = 3384\text{m}$$

- A) 3384 m
B) 3527 m
C) 6657 m
D) 33 840 m

Ankara-Bursa arası 334 km'dir. Ankara-Çorum arası ise 225 km'dir. Bursa'dan Ankara'ya daha sonra da Ankara'dan Çoruma giden bir araç kaç m yol gider?

Cevap:

$$334\text{km} + 225\text{km} = 559\text{km}$$

$$559\text{km} = 559000\text{m}$$

- A) 559 m
B) 559 km
C) 559 000 m
D) 559 000 km

Kaynakların tasarruflu kullanımı

❖ Aşağıda verilen şemayı inceleyiniz. Şemadaki boşlukları uygun örnekler ile doldurunuz.

❖ Aşağıdaki cümlelerin doğru olanlarının başına "D" , yanlış olanlarının başına ise "Y" koyunuz.

D İhtiyacımız kadar ekmek alırsak, ekmek israfı yapmayız.	D Bahçelerimizde damla sulama kullanırsak sudan tasarruf ederiz.
Y Enerji verimliliği E sınıfı olan elektrikli aletleri satın almalıyız.	Y Yeteri kadar besin olduğundan az miktarda israf yapılabilir.
D Aydınlatmada yapılan tasarruf , ülke ekonomisine büyük katkı sağlar.	D Fotoselli lambalar sayesinde elektrikten tasarruf ederiz.
D Bayat ekmeklerden farklı yemekler yaparak besin tasarrufu yapabiliriz.	Y Dişimizi fırçalarken suyu açık bırakabiliriz.

Sosyal Faaliyetler

❖ Aşağıda bazı sosyal kulüplerin isimleri yazmaktadır. Aşağıda yazan sosyal kulüplerin ne tür etkinliklerde bulduklarını altlarına yazınız.

Spor Kulübü:

Okuldaki spor faaliyetlerini ve turnuvalarını organize eder.
Öğrencilerin spor ile ilgilenmesine olanak sağlar.

Müzik Kulübü:

Okulda koro, enstrüman çalımı, bayram törenlerine şarkı hazırlama vb. işleri düzenler. Müziğe ilgi duyan öğrencilere yön verir.

Tiyatro Kulübü:

Okuldaki tiyatro faaliyetlerini yürütür.
Tiyatro etkinlikleri ve gösteriler yapar.

Satranç Kulübü:

Okuldaki satranç öğretimi ve satranç turnuvaları faaliyetlerini yürütür. İlgi duyan öğrencileri eğitir.

Kütüphanecilik Kulübü:

Okuldaki kütüphaneyi aktif şekilde çalıştırır. Okumaya teşvik eder.
Edebiyat ve Kitap Kulüpleri ile birlikte çalışır.

Gezi Kulübü:

Okuldaki gezileri düzenler.
Öğrencilerin müze, piknik, eğlence gezilerini organize eder.

Görsel Sanatlar Kulübü:

Okuldaki görsel sanatlar alanındaki tüm faaliyetleri organize eder.
Sergiler açar. Yetenekli öğrencilere imkan tanır.

Sosyal Yardımlaşma Kulübü:

İhtiyaç sahibi insanlara yardım faaliyetleri düzenler. Okuldaki yardımlaşma kültürünü artırır.

MINİ TEST

1- Aşağıdaki varlıklardan hangisinin boyu milimetre ile ölçülebilir?

A)

B)

C)

D)

2- Silgimin boyu 9 cm 8 mm'dir. Arkadaşım silgisini getirmeyi unutmuş. Silgimin bir bölümünü kesip arkadaşıma verdim. Eve gelip silgimin boyunu ölçtüğümde 5 cm 9 mm olduğunu gördüm. Arkadaşıma verdiğim silginin boyu kaç mm'dir?

A) 3cm ve 9 mm

B) 49 mm

C) 39 mm

D) 4 cm ve 9 mm

3- Yukarıdaki zürafanın boyu aşağıdaki seçeneklerden hangisi olamaz?

A) 4m ve 55 cm

B) 3 m 85 cm

C) 5m 10 cm

D) 8 cm ve 6 mm

4- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirme yapılan bir sözcük yoktur?

A) Bugün her şey bambaşka olacak.

B) Su yok mu? Ağzım kupkuru oldu.

C) Yüreğim paramparça oldu.

D) Bu soruları çözmek deveye hendek atlatmaktan zor.

Suratın kapkara olmuş. Hemen banyoya gir tertemiz ol. Bir daha seni böyle perneperişan bir şekilde görmeyeyim!

5- Yukarıdaki cümlelerde pekiştirme yapılan kaç sözcük vardır?

A) bir

B) iki

C) üç

D) dört

I Bugün şanslıyım, ekmek taptaze.

II Eve giderken süt ve gazete al.

III Çiçekler evi çepeçevre sarmıştı.

IV Soğuktan kaskatı oldum.

6-Tümcelerın hangilerinde pekiştirme yapılmıştır?

A) I - II - III

B) I - II

C) I - III - IV

D) II - III - IV

Elektronik alet alırken .....
olmasına dikkat etmeliyiz.

7- Yukarıda verilen tümcedeki boşluğa, aşağıdakilerden hangisini yazarsak doğru olur?

- A) A enerji sınıfı   B) B enerji sınıfı
C) C enerji sınıfı   D) D enerji sınıfı

- Bayat ekmeklerimizden yeni yemekler yapabiliriz.
 Doğru aydınlatma, elektrik tasarrufu için önemlidir.
 Su tasarrufu için bulaşklarımızı elimizde yıkamalıyız.

8- Yukarıdaki tümcelerin doğru olanlarının başına " D " ve yanlış olanlarının başına " Y " koyarsak, sonuç aşağıdaki seçeneklerden hangisi olur?

- A) D - D - D   B) D - Y - Y
C) Y - D - Y   D) D - D - Y

9- Aşağıdaki cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kaynaklarımız sınırlı olduğundan, onları tasarruflu kullanmalıyız.
B) Elektrik ve su tasarrufu kadar besin tasarrufu da önemlidir.
C) A enerji sınıfındaki elektrikli aletleri kullanmalıyız.
D) Şu diğer kaynaklara göre daha fazla bulunduğundan, su tasarrufuna gerek yoktur.

Okuldaki spor faaliyetlerini Spor Kulübü düzenler.

Okuldaki tiyatro ve piyes gösterileri Tiyatro Kulübü tarafından düzenlenir.

Görsel Sanatlar Kulübü bilgi yarışmaları düzenler.

10- Cümlelerin doğru olanlarının başına " D " ve yanlış olanlarının başına " Y " koyarsak, sonuç aşağıdaki seçeneklerden hangisi olur?

- A) D - Y - D
B) D - Y - Y
C) Y - Y - Y
D) D - D - Y

11- Aşağıdaki görsellerden hangisi tiyatro kulübünü temsil eden bir görsel olabilir?

A)

B)

C)

D)

